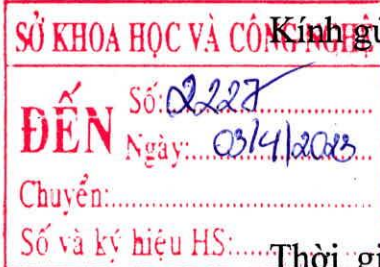

ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH BÀ RỊA-VŨNG TÀU
BAN CHỈ ĐẠO 138
Số: 05/BCĐ(TTr.BCĐ)

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bà Rịa-Vũng Tàu, ngày 24 tháng 3 năm 2023

V/v đẩy mạnh công tác tuyên truyền
phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm
lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên
không gian mạng

- Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và Đoàn thể;
- Các Sở, ban, ngành, thành viên Ban chỉ đạo 138 tỉnh;
- Ban chỉ đạo 138 các huyện, thị xã, thành phố.

Thời gian gần đây, tình hình tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng diễn biến phức tạp. Mặc dù các Cơ quan chức năng đã thường xuyên khuyến cáo, thông báo, phổ biến về phương thức, thủ đoạn lừa đảo chiếm đoạt tài sản qua không gian mạng¹ bằng nhiều hình thức và người sử dụng mạng xã hội đã nêu cao tinh thần cảnh giác.

Tuy nhiên nắm được tâm lý người dùng mạng xã hội hiện nay, các đối tượng lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng đã sử dụng thủ đoạn tinh vi hơn, lợi dụng “Công nghệ Deepfake”² làm giả cuộc gọi “video call” nhằm lừa đảo chiếm đoạt tài sản của nạn nhân. Phương thức, thủ đoạn cụ thể như sau:

- Thông qua mạng Internet, các đối tượng đã thu thập hình ảnh, giọng nói của người dùng trên mạng xã hội, sử dụng “Công nghệ Deepfake” tạo ảnh động, “video call” giả mạo người dùng đang nói chuyện trực tuyến với cùng khuôn mặt, âm điệu giọng nói và cách xưng hô.

- Đối tượng tạo lập tài khoản giả mạo trên mạng xã hội trùng thông tin và ảnh đại diện với người dùng, kết bạn với nạn nhân trong danh sách bạn bè và nhắn tin vay mượn tiền theo kịch bản sẵn có. Trong một số trường hợp, đối tượng chiếm đoạt tài khoản mạng xã hội (zalo, facebook, Instagram...) của người dùng để trực tiếp nhắn tin cho nạn nhân trong danh sách bạn bè. Để tạo lòng tin đối với

¹ (1) giả danh cán bộ Công an, Tòa án, Viện Kiểm sát gọi điện thoại cho nạn nhân thông báo nạn nhân liên quan đến đường dây phạm tội ma túy, rửa tiền, gửi lệnh bắt qua mạng xã hội cho nạn nhân thấy, đe dọa bắt và yêu cầu nạn nhân (nạn nhân thường là người có điều kiện kinh tế, lớn tuổi, ít đọc báo, ít đọc thông tin trên mạng...) chuyển tiền vào tài khoản ngân hàng do đối tượng cung cấp để kiểm tra, xác minh nguồn gốc tài sản, sau đó đối tượng nhanh chóng chiếm đoạt; (2) sử dụng phương thức, thủ đoạn chiếm đoạt quyền điều khiển (hack) tài khoản mạng xã hội rồi nhắn tin với người thân hỏi mượn tiền, sau khi nạn nhân chuyển tiền thì đối tượng chiếm đoạt; (3) lừa đảo qua điện thoại, qua tin nhắn trúng thưởng gửi tới các số điện thoại của người dân; (4) giả danh người nước ngoài làm quen rồi gửi quà tặng từ nước ngoài về Việt Nam... trong những thủ đoạn trên người dùng mạng xã hội được khuyến cáo về việc xác minh chéo thông tin bằng nhiều cách, trong đó có cách gọi video call khi có dấu hiệu bị lừa đảo trên không gian mạng.

² “Deepfake” là cụm từ được kết hợp từ “deep learning” và “fake”, là phương thức tạo ra các sản phẩm công nghệ giả (fake) dưới dạng âm thanh, hình ảnh hoặc thậm chí là cả video, bởi trí tuệ nhân tạo (AI) tinh vi.

Cách thức hoạt động của “Deepfake” có liên quan đến quá trình “học hỏi” của trí tuệ nhân tạo. Từ đó, hình ảnh khuôn mặt, giọng nói... của chủ thể nào đó (tạm gọi là chủ thể A) với chất lượng cao được thay thế hoàn toàn bằng khuôn mặt, giọng nói của một người khác (chủ thể B). Hình ảnh, âm thanh nền của A được đưa đến bộ giải mã của B. Sau đó, bộ giải mã sẽ tái tạo khuôn mặt, giọng nói của người B với biểu cảm và hướng khuôn mặt của người A. Quá trình này được thực hiện liên tục, chi tiết cho đến khi tạo ra sản phẩm “thật” nhất.

nạn nhân, đối tượng truyền tải “Deepfake video” có sẵn lên kênh “video call”, khiến nạn nhân nhận ra hình ảnh và giọng nói của người quen và nhanh chóng chuyển tiền theo yêu cầu của đối tượng.

Với “Công nghệ Deepfake”, “video call” giả mạo có độ chính xác cao, rất khó phân biệt thật giả. Trước tình hình trên, để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền phòng ngừa, kịp thời phát hiện, ngăn chặn, điều tra, xử lý nghiêm tội phạm sử dụng công nghệ cao lừa đảo chiếm đoạt tài sản (*Công nghệ Deepfake*), Ban Chỉ đạo 138 tỉnh đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và Đoàn thể, các Sở, ban, ngành, thành viên Ban Chỉ đạo 138 tỉnh, Ban Chỉ đạo 138 các huyện, thị xã, thành phố tập trung thực hiện một số nội dung sau:

1. Thông báo phương thức, thủ đoạn lừa đảo chiếm đoạt tài sản lợi dụng “Công nghệ Deepfake” giả mạo cuộc gọi “video call” đến từng đơn vị, cán bộ, công chức, viên chức, cơ quan, doanh nghiệp, người dân, hộ gia đình. Khuyến cáo người dân nêu cao tinh thần cảnh giác khi nhận được cuộc gọi “video call” bằng “Công nghệ Deepfake” cần kiểm chứng bằng cách liên hệ qua số điện thoại của các mạng viễn thông để xác thực hoặc liên hệ gặp trực tiếp để xác nhận hoặc giao nhận tiền, tránh bị các đối tượng lừa thiệt hại tài sản. Lưu ý một dấu hiệu để nhận biết và phòng tránh cuộc gọi “Công nghệ Deepfake”: “video call” do đối tượng tạo sẵn thường có nội dung chung chung, không phù hợp hoàn toàn với ngữ cảnh thực tế giao tiếp với nạn nhân, có thể khiến nạn nhân nghi ngờ, phát hiện nên để che lấp khuyết điểm trên, các đối tượng thường tạo ra video âm thanh khó nghe, hình ảnh không rõ nét giống với cuộc gọi video có tín hiệu chập chờn được thực hiện trong khu vực phủ sóng di động/wifi yếu hoặc ngắt giữa chừng cuộc gọi...

2. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Kế hoạch số 111/KH-UBND ngày 07 tháng 8 năm 2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh về triển khai thực hiện Chỉ thị số 21/CT-TTg ngày 25 tháng 5 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường phòng ngừa, xử lý hoạt động lừa đảo chiếm đoạt tài sản (*nhất là lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng*), trọng tâm là đẩy mạnh công tác tuyên truyền, từ đó nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm của từng đơn vị, cán bộ, công chức, viên chức, cơ quan, doanh nghiệp, người dân, hộ gia đình trong phòng ngừa, đấu tranh với hoạt động lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng.

3. Công an tỉnh

Chủ động nắm chắc tình hình, phương thức, thủ đoạn hoạt động của tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng. Tăng cường áp dụng các biện pháp nghiệp vụ, kịp thời phát hiện, lập hồ sơ quản lý, đấu tranh, xử lý các đối tượng có hoạt động lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng và các hành vi vi phạm pháp luật khác có liên quan. Thông qua các biện pháp nghiệp vụ và công tác điều tra, xử lý tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản, chú ý làm rõ nguyên nhân, điều kiện làm phát sinh loại tội phạm trên, chú trọng rút ra tính quy luật hoạt động của tội phạm, kịp thời phát hiện những sơ hở, thiếu sót... để kiến nghị các ngành, các cấp khắc phục, không để tội phạm lợi dụng hoạt động phạm tội.

Phối hợp với các ngành, các cấp đẩy mạnh công tác tuyên truyền phương thức, thủ đoạn hoạt động của tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản bằng nhiều hình thức: tuyên truyền trực tiếp, thông báo trên bản tin an ninh trật tự, viết bài đăng

báo, thông qua website của Công an tỉnh, qua các trang mạng xã hội facebook, zalo, các fanpage, trong đó chú trọng tuyên truyền các phương thức, thủ đoạn và hình thức lừa đảo mới.

Chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương thực hiện nghiêm công tác tiếp nhận, phân loại, xử lý, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, kiến nghị khởi tố, đảm bảo mọi nguồn tin về tội phạm phải được tiếp nhận, xử lý kịp thời; tăng cường công tác tuyên truyền phương thức, thủ đoạn hoạt động của đối tượng lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng đến tận từng hộ, người dân tại địa bàn quản lý thông qua các buổi sinh hoạt, họp khu phố, phát tờ rơi, trên nhóm mạng xã hội (nếu có)...

4. Đề nghị Ủy ban mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và Đoàn thể, các Sở, ban, ngành thành viên Ban Chỉ đạo 138 tỉnh

Phối hợp với các cơ quan liên quan đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng (*báo chí, báo mạng, phát thanh, truyền hình, trang mạng xã hội...*) các quy định của pháp luật về phòng ngừa, đấu tranh và phương thức, thủ đoạn hoạt động của tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng bằng các hình thức thích hợp, đảm bảo thông tin đầy đủ, chính xác đến người dân, cán bộ, công chức, viên chức, đoàn viên, hội viên, góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của người dân trong việc phòng ngừa, đấu tranh, tố giác tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Tăng cường xây dựng các phóng sự, tin, bài tuyên truyền về phương thức, thủ đoạn hoạt động của tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng, gắn với cảnh báo qua website và các trang fanpage của báo, đài, cổng thông tin điện tử.

5. Ban chỉ đạo 138 các huyện, thị xã, thành phố

Tổ chức quán triệt Công văn này đến từng cơ quan, đơn vị trực thuộc để triển khai thực hiện đạt hiệu quả; chỉ đạo cơ quan, đơn vị trực thuộc, Công an các địa phương tham mưu cấp ủy đảng, chính quyền địa phương, huy động các ngành, các cấp, các lực lượng và nhân dân tham gia phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn và tích cực tố giác các hành vi vi phạm pháp luật và tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng.

Căn cứ Công văn này, đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh và Đoàn thể, các Sở, ban, ngành thành viên Ban Chỉ đạo 138 tỉnh, Ban Chỉ đạo 138 các huyện, thị xã, thành phố quan tâm triển khai thực hiện. *T. Nhu*

Nơi nhận:

- V01, C02 - Bộ Công an;
- T/trực Tỉnh ủy, UBND tỉnh; } (để báo cáo)
- Đ/c Trưởng BCD 138 tỉnh; }
- UB MTTQVN Tỉnh và đoàn thể
- Các Sở, ban, ngành, thành viên } (để thực hiện)
- BCD 138 tỉnh; Công an tỉnh; }
- BCD 138 các huyện, TX, TP; }
- Lưu PV01(VT-TMCS.TrT).

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN THƯỜNG TRỰC**

**GIÁM ĐỐC CÔNG AN TỈNH
Đại tá Bùi Văn Thảo**

